

POMSÁR JÁNOS

1931–2018

SZÖVEG TEXT: GERŐ BALÁZS

Pomsár János első Ybl-díját (1964) és a Főváros Reitter Ferenc-díját (1979) budapesti városrendezői munkásságáért kapta. Bár terveinek jó része (Kacsóh Pongrác út részletes rendezési terve, Árpád-híd – Vizafogó, szombathelyi Fórum, Lágymányosi vásárváros stb.) papíron maradt, a megépült hányad is jelentős (Kőbánya városközpont, Madách sétány, illetve a kisebb lakótelepek: Pitvar utca, Alsóteleki út, Kispesti Hunyadi-Rákóczi utca).

A rendezési tervek hosszú ideig tartó megvalósulása az oka annak, hogy kikerülnek a tervező kezéből, és az eredeti gondolatok nem valósulnak meg maradéktalanul. Példának kivánkozik a vízivárosi részletes rendezési terv legszebb része, a Halászbástyát a Dunaparttal összekötő ún. Corvin-téri megnyitás, amely nemcsak, hogy nem épült meg, de talán örökre feledésbe is merül. Sajnálatos az is, hogy a Kőbánya városközpont befejező ütemében a közösségi terek, üzletházak, irodák és parkolóház helyett is lakások épültek; a Madách sétány (a Váci utcára merőleges új gyalogos tengely) eredeti terve pedig az MTC irodaház megépítésével meg is feneklett.

A komplexitás, amelyet mint várostervező vallott, azt kívánta meg, hogy a munka a város-tervezéstől az épülettervezéssel együtt egészen a kiviteli tervekig egy kézben maradjon. Lakótelepeinél új technológiákat vezetett be, mintegy a házgyárak alternatívájaként. Az egyik a francia alagútzsalus építési mód, a másik az ÉTI által kidolgozott öntött beton technológia. Az erre tervezett 9 emeletes lakóháza országos típusként Budapesten és több városban számos példányban épült meg (Kőbánya, Lágymányos, Miskolc, Kecskemét, Tatabánya). Középületeinek nagy részét a lakótelepeinek kiszolgáló létesítményei: üzletházak, óvoda-bölcsőde, orvosi rendelő stb. teszik ki.

Második Ybl-díját (1984) a szegedi Somogyi-könyvtár tervezéséért kapta. Két nívódíjas épülete, a Kozma utcai krematórium és a Budapest Bank székháza, áttervezésnek esett áldozatul. A tervezés mellett hosszú időn keresztül a BME Városépítési Tanszékén és a MÉSZ Mesteriskoláján oktatóként is részt vett.

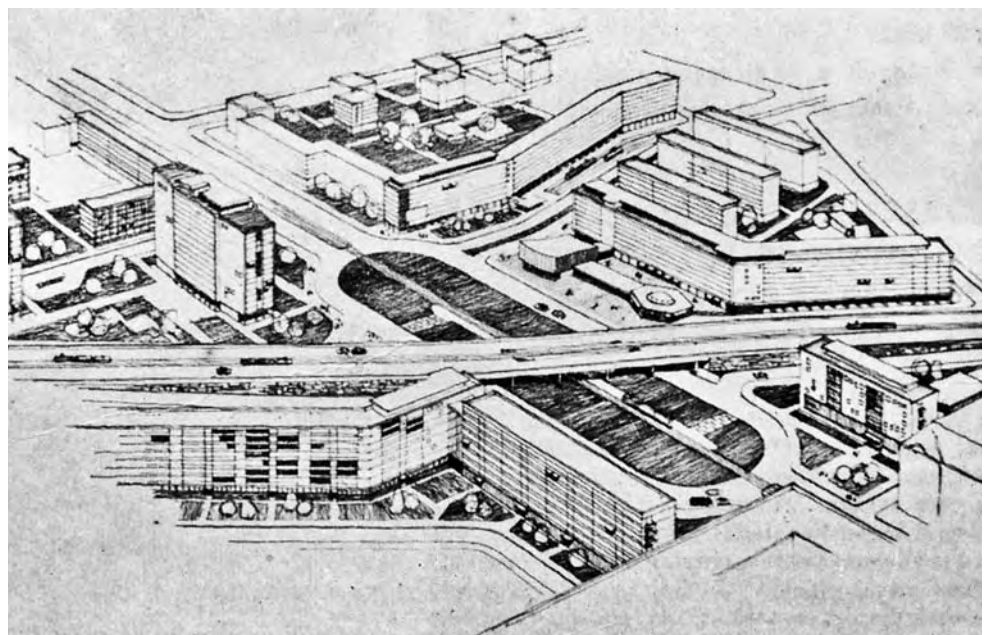
Pomsár András

Pomsár János elment.

Nemcsak építész volt, hanem igazi polihisztor. Talán ő volt az egyik utolsó. Szépen rajzolt, vonósnégyesében hegedült, sgraffitókat csinált, a szívéhez közel állókról plaketteket készített, amelyeket bronzba öntetett. Tudott sakkozni, ultizni, remekül lábteniszezett, és kitűnő bort termelt. Gregorián énekek szövegét tudta latinul, és a virágok nevét, melyeket annyira szeretett.

Az utóbbi évtizedekben ideje java részét Tabajd kötötte le, ahol kis falusi házán kívül a szőlőhegyen nádfödeles pincéje volt, körülötte szőlő, diós, almás, málnás. Azt reméltem, hogy ez a földműves munka majd meghosszabbítja János életét. Talán meghosszabbította, de nem eléggé.

Nagyon fog hiányozni.

AZ ÁRPÁD-HÍD PESTI HÍDFŐJE, KÖRNYÉKÉNEK RÉSZLETES RENDEZÉSI TERVE ÉS BEÉPÍTÉSI TANULMÁNYA, 1957. TERVEZŐK: PREISCH GÁBOR, MESTER ÁRPÁD, KISS ALBERT ÉS POMSÁR JÁNOS